

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/59/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8309205521
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8309205521.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcov: 1. M. E., J. XX.XX.XXXX, G. E. X, G., 2a. D. E., J. XX.XX.XXXX, G. W. P. H. Č. X, Š., 2b. K. E., J. XX.XX.XXXX, G. W. P. H. Č. X, Š., 3. Z. E., G. G. Č. XX, 4. S. E., G. H. G. Č. XX, 5. O. V., G. X. XX, E., žalobcovia v 1., 2a., 2b., 2c., 4. a 5. rade zastúpení JUDr. Jánom Sopiakom, advokátom so sídlom v Humennom, Štefánikova 100, za účasti vedľajších účastníkov na strane žalobcov: 1. S. H., J. XX.XX.XXXX, G. X. XXX/X, S., zast. Ľ. A., J. XX.XX.XXXX, G. K. E. X, XX XX K., 2a. Q. Č., G. O. XXX/XX, S., 2b. Ž. Ď., V. Č., G. N. XXXX/XX, K., 2c. I. Č., G. O. Q. XXX/XX, S., 3. K. Č., J. XX.XX.XXXX, G. O. XXXX/XX, E., proti žalovaným: 1. S. E., J. XX.XX.XXXX G. G. Č. XX, 2. L. S., J. XX.XX.XXXX, G. G. Č. XX, 3. Q. G., J. XX.XX.XXXX, G. L. XX, K., 4. Z. E., J. XX.XX.XXXX, žalovaní v 1. až 4. rade zast. JUDr. Ľubomírom Hudákom, advokátom, AK Námestie slobody 1, 066 01 Humenné, 5. M. K., G. H. XX, E., 6. L. O., V. A., G. Q. U. XX/A, H., 7. S. Č., J. XX.XX.XXXX, G. S. XXXX/XX, Ž., 8. Y. H., V. Č., J. XX.XX.XXXX, G. O. Q. XX, S., 9. Y. H., V. Č., J. XX.XX.XXXX, G. E. XXXX/XX, G. - K., zast. Y. H., J. XX.XX.XXXX, G. O. XXX/XX, S., 10. N. S., V. Č., J. XX.XX.XXXX, G. E. XX, XXXXX K., J. V., zast. Y. H., J. XX.XX.XXXX, G. O. XXX/XX, S., o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 23. 10. 2017, č. k. 18C/118/2009-468 v spojení s uznesením Okresného súdu Humenné zo dňa 24. 01. 2018, č. k. 18C/118/2009-485 takto jednohlasne

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok v spojení s uznesením z 24. 01. 2018, č. k. 18C/118/2009-485 v napadnutých výrokoch o zamietnutí žaloby a v súvisiacich výrokoch o trovách konania.

II. Žalobcovia v 1. - 5. rade sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalovaným v 1., 2., 3. a 4. rade trovy odvolacieho konania v plnom rozsahu.

III. Žalovaným v 5. - 10. rade vo vzťahu k žalobcom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom nepripustil zmenu petitu žaloby v zmysle návrhu žalobcov prednesenú na pojednávaní dňa 23. 10. 2017 (I.) Nepripustil, aby do konania na strane žalovaných pristúpil F. E., nar. XX. XX. XXXX (II.), žalobu zamietol (III.), žalovaným v 1. - 4. rade vo vzťahu k žalobcom priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu (IV.) a žalovaným v 5. - 10. rade náhradu trov konania nepriznal (V.).

2. Rozhodnutie odôvodnil zistením, že žalobcovia v predmetnom konaní odvádzali žalobu o určenie rozsahu dedičstva od vlastníctva k nehnuteľnostiam vedeného v prospech ich právnej predchodkyne - S. O., V. Č., L. XX. XX. XXXX, ktorá bola vlastníčkou podielov (16/18) v nehnuteľnostiach, v súčasnosti zapísaných na LV č. XXXX, parcela č. XXX/X, XXX/X, XXX/X, na LV č. XXXX, parcela č. XXX/X, XXX/

X, XXX/X, XXX/X, na LV č. XXXX, parcela č. XXX/X, na LV č. XXXX, parcela č. XXX/X a na LV č. XXXX, parcela č. XXX/X, XXX/X, H.. Ú.. G.. Z výsluchu svedkyne S. Č., J.. XX. XX. XXXX, ktorá bola nevestou brata S. O. súd zistil, že S. O. mala dve dcéry. Z., ktorá sa vydala za M. E. a ktorá zomrela veľmi mladá. Jej jediným synom bol M. E. - právny predchodca žalobcov v 1. - 5.rade. Manžel Z. E., M. E., sa druhýkrát oženil s M. G. a spoločne zostali bývať v rodinnom dome S. O., spoločne sa o ňu starali ako o vlastnú matku. Zať S. O., M. E., ktorý mal s prvou manželkou Z. E. len syna M., z druhého manželstva s M. G. mal celkom päť detí. Druhá dcéra S. O. - M. Č. sa po II.svetovej vojne odsťahovala do N. L. a do obce G. sa vrátila až v roku 1960, kde si postavila rodinný dom. S. O. v chorobe a starobe dochoval jej zať M. E. a nakoľko sa o ňu staral spolu so svojou druhou manželkou M. G., poručiťka S. O. sa rozhodla prenechať všetok svoj majetok zaťovi M. E.. Išlo o nehnuteľnosti v obci G., rodinný dom a pozemok, na ktorom je rodinný dom postavený.

3. S poukazom na ust. § 470 ods. 1, 2, § 137 CSP, § 80 písm. c), § 91 ods. 2 OSP, súd uzavrel, že v prejednávanej veci okruh strán sporu nezodpovedá ust. § 91 ods. 2 OSP podľa právnej úpravy platnej a účinnej do 30. 06. 2016 a nezodpovedá ani ust. § 77 Civilného sporového poriadku. Nie všetci dedičia po poručiťke S.V. O. vystupujú v konaní ako účastníci buď na strane žalobcov alebo ako žalovaní. Okrem žalobcov, ktorí sú dedičmi po Z. E. (dcére S. O.Q.), dedičia po poručiťke M. Č. (dcére S. O.) S. H., V.. Č., F. Č. a K. Č. v konaní vystupujú iba ako vedľajší účastníci na strane žalobcov. Súd v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR 1Cdo/183/2009 zo dňa 30. 05. 2011, podľa ktorého pokiaľ sa v konaní o dedičstve vyskytne rozpor o tom, čo patrí do dedičstva po poručiťovi, procesným nástrojom na jeho odstránenie je žaloba na určenie, že vec (právo) patrí do dedičstva po poručiťovi. O takejto žalobe rozhodne súd v sporovom konaní, účastníkmi ktorého (buď ako žalobcovia alebo žalovaní) sú všetci dedičia. Žaloba na určenie predmetu dedičstva je rozhodovacou praxou súdov považovaná za prípustný prostriedok riešenia sporov o tom, či určitá vec (právo) patrí do dedičstva (obdobný právny názor zaujal už Najvyšší súd SR napr. v uznesení zo dňa 28. 09. 2006, sp. zn. 3Cdo/178/2006). Pritom pre takéto sporové občianske súdne konanie treba všetkých účastníkov konania o dedičstve považovať za nerozlučných spoločníkov podľa § 91 ods. 2 OSP. Pretože účastníkmi tohto konania boli len žalobcovia ako právni nástupcovia po M. E.H., ktorý bol jediným synom Z. E. (dcére S. O.), a nie všetci ostatní právni nástupcovia po nebohej poručiťke (dedičia po M. Č., O. S. O.), ktorí majú postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov, bolo potrebné podanú žalobu zamietnuť pre nedostatok vecnej legitímácie. Otázka vecnej legitímácie vyplýva z hmotného práva a nesprávne určenie okruhu účastníkov v sporovom konaní nemôže súd odstrániť ex offa a nemôže o tom nedostatku žalobcu poučiť. Neposkytnutím poučenia v tomto prípade nedochádza k odňatiu možnosti konať pred súdom, lebo súd je povinný poskytnúť účastníkovi iba poučenie o jeho procesných právach. Poučenie o vecnej legitímácii by bolo poučenie o tom, kto má byť podľa hmotného práva účastníkom konania; také poučenie by ale presiahlo poučovaciu povinnosť súdu a bolo by v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov konania (rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/197/2010 zo dňa 31. 07. 2010).

4. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP. V konaní boli úspešní žalovaní, a preto žalovaným v 1. - 4.rade súd priznal plnú náhradu trov konania, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Žalovaným v 1. - 5.rade v súvislosti so súdnym konaním žiadne preukázateľne trovy nevznikli, preto im súd náhradu trov konania nepriznal.

5. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalobcovia poukazujúc, že súd prvej inštancie zamietol žalobu s poukazom na to, že v konaní bol nesprávne určený okruh účastníkov konania. Uviedli, že konanie má procesnú vadu, lebo v priebehu konania XX. XX. XXXX, teda deň pred pojednávaním, na ktorom bol vyhlásený napadnutý rozsudok, žalobca K. E. zomrel. Z uvedeného dôvodu súd mal pokračovať v konaní s jeho právnymi nástupcami, ak tak neurobil a vo veci rozhodol, bolo porušené procesné právo dedičov po tomto žalobcovi na spravodlivý proces.

6. Uznesením Okresného súdu Humenné zo dňa 24. 01. 2018, č. k. 18C/118/2009-485, t. j. po vyhlásení napadnutého rozsudku, súd rozhodol o pokračovaní v konaní na strane žalobcu s D. E., K. E. M. J. E. ako dedičmi po pôvodnom žalobcovi v 2.rade K. E., J.. XX. XX. XXXX, L. XX. XX. XXXX, J. G. P. H. X, Š..

7. K podanému odvolaniu žalovaní v 1. - 4.rade navrhli napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť a zároveň si uplatnili trovy odvolacieho konania. Uviedli, že ani uznesenie zo dňa 24. 01. 2018 nič nemení na tom, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je dôvodné a vecne správne. Je zrejme pochybenie

na strane žalobcov, ktorí nespĺnili procesné podmienky pre podanie určovacej žaloby a určenie okruhu účastníkov konania na strane žalobcov, a preto žalovaní v 1. - 4.rade považujú rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP na nariadenom pojednávaní a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné.

9. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

10. Podľa § 470 ods. 2 prvej vety CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

11. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu zistil, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel aj k správnym skutkovými zisteniam. Zároveň prejednávajú vec správne právne posúdil. V priebehu odvolacieho konania žalobcovia nepredložili žiaden dôvodný argument, ktorý by mal súvis s prejednanou vecou do tej miery, aby bol spôsobilý priniesť pre odvolateľov priaznivejšie rozhodnutie.

13. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov uplatnených žalobcom do uplynutia lehoty pre podanie odvolania, to či súd prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne odôvodnil vychádzajúc z toho, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd SR II. ÚS 78/05).

14. Z obsahu spisu, najmä z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 23. 10. 2017 vyplýva, že na uvedenom pojednávaní bol prítomný právny zástupca žalobcov v 1., 2., 4. a 5.rade, ktorý ospravedlnil neprítomnosť žalobkyne v 5.rade na pojednávaní z dôvodu jej dlhodobej práceneschopnosti. Súd konštatoval, že tak u žalobcov, ako aj u žalovaných je riadne vykázané predvolanie na pojednávanie, pričom žiaden z účastníkov neprítomnosť na pojednávaní riadne a včas neospravedlnil, ani nežiadal o odročenie pojednávania. Súd prvej inštancie až po vyhlásení rozsudku sa dozvedel o skutočnosti, že žalobca v 2.rade K. E. L. O. XX. XX. XXXX, a preto uznesením zo dňa 24. 01. 2018, č. k. 18C/118/2009-485 rozhodol o pokračovaní v konaní na strane žalobcov s D. E. (Xa), N. K. E. (Xb), J. E. (Xc) ako dedičmi po zomrelom žalobcovi K. E. (manželka a dve dcéry). V priebehu odvolacieho konania dňa XX. XX. XXXX zomrela žalobkyňa (2c) J.M. E., J.. XX. XX. XXXX ako slobodná a bezdetná. Uvedenú skutočnosť pred odvolacím súdom potvrdil právny zástupca žalobcov v 1., 2a, 2b, 4. a 5.rade JUDr. Ján Sopiak. Ako dedičia prichádzajú do úvahy po nej jej matka - žalobkyňa v 2a.rade D. E. a sestra žalobkyňa 2b. rade K. E.. Pretože žalobcovia v podanom odvolaní poukazovali na skutočnosť, že nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie im bolo znemožnené, aby uskutočňovali im patriace procesné práva, lebo smrťou žalobcu K. E. zaniklo splnomocnenie na jeho zastupovanie JUDr. Sopiakom, odvolací súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie na deň 26. 06. 2018 a umožnil právnym nástupcom po K. E., ako aj stranám sporu, aby pred súdom realizovali svoje práva. Na uvedenom pojednávaní prítomný právny zástupca žalobcov (1., 2a., 2b., 4. a 5.rade) tvrdil, že v konaní vystupujú všetci potenciálni dedičia prichádzajúci do úvahy po poručiteľke S. O. buď ako vedľajší účastníci alebo žalovaní. Po I. Č. (N. M. Č.), ktorý zomrel v priebehu konania (XX. XX. XXXX), v konaní žiadal, aby súd prvej inštancie pripustil vstup jeho dedičov (č. I. 424 spisu), pričom doposiaľ súd o jeho návrhu zo dňa 16. 05. 2016 nerozhodol, čo nemožno pripísať na ťarchu žalobcov.

15. Okresný súd zamietol žalobu pre tzv. nedostatok vecnej legitímácie. Vychádzal z toho, že účastníkmi konania majú byť všetci potenciálni dedičia prichádzajúci do úvahy po poručiteľke S. O.. Jej dedičia tvoria

tzv. nerozlučné spoločenstvo. Ak čo i len jeden z potenciálnych dedičov nie je účastníkom konania, je potrebné žalobu pre nedostatok vecnej legitímácie zamietnuť. U dedičov sa jedná o také spoločné práva a povinnosti, že rozsudok sa musí vzťahovať na všetkých účastníkov právneho vzťahu. V tomto prípade všetci do úvahy prichádzajúci dedičia po nebohej S. O. musia byť účastníkmi konania, inak musí byť žaloba zamietnutá pre nedostatok vecnej legitímácie. S takýmto právnym názorom súdu prvého stupňa krajský súd ako odvolací súd súhlasí. Vyporiadanie dedičstva má síce účinky ku dňu smrti poručiteľa, ale až do vyporiadania dedičstva nie je isté, ako budú ich práva a povinnosti k dedičstvu upravené. Z právnych úkonov týkajúcich sa vecí alebo majetkových práv patriacich do dedičstva, sú oprávnení a povinní voči iným osobám spoločne a nerozdielne všetci do úvahy prichádzajúci dedičia, pričom ich dedičský podiel vyjadruje mieru, ako sa vzájomne podieľajú na týchto právach a povinnostiach. Ide o tzv. nerozlučných spoločníkov (§ 77 CSP), lebo ide o také spoločné práva a povinnosti, že sa rozhodnutie v spore musí vzťahovať na všetkých dedičov. To platí nielen v prípade, že sa vykoná vyporiadanie celého poručiteľovho majetku. Podobne to platí aj vtedy, ak sa vyporiadanie dedičstva vykonáva dodatočne, pretože pôvodné konanie o dedičstve bolo zastavené z dôvodu, že poručiteľ nezanechal majetok, alebo že zanechal majetok len nepatrnej hodnoty. V takých konaniach, kde sa rieši spornosť dedičského práva, každopádne musia byť účastníkom konania aj ostatní dedičia ako účastníci konania, pretože sa jedná o nerozlučné spoločenstvo. Účasť všetkých dedičov je nevyhnutná bez ohľadu na to, aký majú postoj k prípadnému vyriešeniu spornosti tohto dedičského práva, či sa k spornej otázke stavajú odmietavo alebo vystupujú pasívne alebo či už vôbec nevystupujú. Účastníkmi konania o určení rozsahu dedičstva majú byť všetci dedičia, buď na strane žalobcov, pokiaľ podajú určovaciu žalobu na rozsah dedičského práva, ale prípadne na strane žalovaných, ak do úvahy prichádzajúci dedičia nechcú byť na strane navrhovateľov, ale musia byť potom vedení na strane odporcov, aby okruh účastníkov - dedičov bol úplný. Vychádza sa z toho, že záväzný výrok právoplatného rozsudku má byť záväzný pre všetkých účastníkov v rozsahu okruhu potenciálnych dedičov.

16. Určenie plného okruhu účastníkov - potenciálnych dedičov je potrebné najmä preto, aby sa predišlo prípadným ďalším žalobám na ten istý predmet, ak by osobitnú žalobu podávali dovtedy neoznačení účastníci súdneho konania, pre ktorých by rozhodnutie súdu nebolo záväzné, keďže neboli účastníkmi predchádzajúceho konania. Pri týchto dedičských žalobách o určení rozsahu dedičstva ide o také spoločné práva a povinnosti, že rozsudok by sa mal vzťahovať na všetkých do úvahy prichádzajúcich účastníkov - dedičov. Preto všetci do úvahy prichádzajúci dedičia musia byť účastníkmi konania buď na strane navrhovateľov alebo odporcov spolu s ďalšími účastníkmi, ako v tomto prípade žalovanými už zapísanými na nehnuteľnostiach, u ktorých sa má riešiť otázka vlastníckeho práva nebohej pôvodnej žalobkyne.

17. V posudzovanej veci ide o určenie vlastníckeho práva k spoluvlastníckym podielom v nehnuteľnostiach (určenie, že tieto patria do dedičstva) s tým, že tento nárok žalobcovia uplatňujú proti žalovaným v 1. - 4. rade, ktorí sú na LV č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, H.. Ú.. G. zapísaní ako podieloví spoluvlastníci k nehnuteľnostiam, ku ktorým sa žalobcovia domáhajú určenia, že patria do dedičstva po poručiteľke S. O..

18. V súvislosti so spoločenstvom účastníkov potrebných pre kladné meritórne rozhodnutie vo veci odvolací súd zastáva názor, že v zmysle ust. § 460 Občianskeho zákonníka k nadobudnutiu dedičstva poručiteľovým dedičom však nepochádza len na základe smrti poručiteľa. Právna úprava dedičského práva vychádza z princípu ingerencie štátu pri nadobudnutí dedičstva; predpokladá okrem iného, že dedičstvo po každom poručiteľovi musí byť súdom prejednané a rozhodnuté, že konanie o dedičstve sa začína i bez návrhu a že v konaní o dedičstve musí byť prejednaný tiež majetok, ktorý pri pôvodnom prejednaní a rozhodnutí dedičstva nebol známy (nebol zistený). V dobe od smrti poručiteľa až do potvrdenia dedičstva alebo vyporiadania dedičstva právoplatným uznesením súdu, tu nemôže byť istota s akým výsledkom konania dedičstvo skončí, najmä čo sa stane s poručiteľovým dedičstvom a ako bude vyporiadané dedičstvom medzi viacerými poručiteľovými dedičmi. Ak zanechal poručiteľ viacerých dedičov, prejavuje sa tento stav, aký tu vzniká v dobe od smrti poručiteľa až do vyporiadania dedičstva právoplatným uznesením súdu, tiež v ich vzájomných vzťahoch majetku patriaceho do dedičstva. Musí byť brané do úvahy, že vyporiadanie dedičov má síce účinky ku dňu smrti poručiteľa, ale že do vyporiadania právoplatným uznesením súdu nie je isté, ako budú ich práva a povinnosti k dedičstvu upravené. Uvedený osobitný vzťah dedičov k poručiteľovmu majetku má okrem iného za následok, že až do vyporiadania dedičov právoplatným uznesením súdu sú dedičia považovaní za vlastníkov celého majetku patriaceho do dedičstva (všetkých vecí a majetkových práv poručiteľa) a že z právnych úkonov

týkajúcich sa vecí alebo majetkových práv patriacich do dedičstva sú oprávnení a povinní voči iným osobám spoločne a nerozdielne, pričom ich dedičský podiel vyjadruje mieru ako sa navzájom podieľajú na týchto právach a povinnostiach. V sporoch s inými osobami týkajúcich sa vecí alebo majetkových práv patriacich do dedičstva sa uvedený vzťah dedičov k poručiteľovmu majetku prejavuje tým, že majú postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov (§ 77 CSP), lebo ide o také spoločné právo a povinnosti, že sa rozhodnutie v spore musí vzťahovať na všetkých dedičov. To platí nielen v prípade, že sa vykoná vyporiadanie celého poručiteľovho majetku, obdobne to platí aj vtedy, ak sa vyporiadanie dedičstva vykonáva dodatočne, pretože pôvodné konanie o dedičstve bolo zastavené z dôvodu, že poručiteľ nezanechal majetok, alebo že zanechal majetok len nepatrnej hodnoty. Uvedené platí tiež vtedy, ak sa po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo pôvodné konanie o dedičstve skončené, objaví nejaký nový v pôvodnom dedičskom konaní neznámy poručiteľov majetok.

19. V takých konaniach každopádne musia byť aj ostatní dedičia účastníkmi konania, pretože tu ide o nerozlučné spoločenstvo v zmysle ust. § 77 CSP. Účasť všetkých dedičov je nevyhnutná bez ohľadu na to, aký majú postoj k prípadnému vyriešeniu spornosti tohto dedičského práva, teda či sa k spornej otázke stavajú odmietavo alebo vystupujú pasívne, alebo či vôbec nevystupujú (viď aj rozsudok NS SR 3Cdo/131/99).

20. Uvedená skutočnosť samotná zakladá dôvod pre zamietnutie podanej žaloby. O nerozlučné spoločenstvo v zmysle § 77 CSP ide vtedy, keď z hľadiska hmotnoprávneho je predmetom konania právo alebo povinnosť nedielnej povahy a je potrebné, aby sa účinok rozsudku vzťahoval spoločne na všetkých účastníkov. Prvým predpokladom kladného meritórneho rozhodnutia v predmetnej veci bolo teda to, že žalobcovia, ktorí uplatňujú nárok na určenie, že do dedičstva patrí spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti, sa podradia aj tomu, aby sa účastníkmi konania stali všetci do úvahy prichádzajúci dedičia po nebohej poručiťelke S. O.. Ak tak neurobili, je to dôvod na zamietnutie podanej žaloby.

21. Odvolací súd z pripojeného spisu 8C/145/2006 Okresného súdu Humenné predovšetkým z výpovede M. E., J.. XX. XX. XXXX (L. I. K. Y. H. XX. XX. XXXX) zistil, že po S. O. L. I. V. XXXX neprebehlo dedičské konanie. Poručiťelka S. O. mala dve dcéry: jeho matku Z. E. M. M. Č. (č. I. 27 spisu). Ako vyplýva zo správy Okresného súdu Humenné zo dňa 05. 06. 2018 po poručiťelke S. O., L. XX. XX. XXXX sa dedičský spis na OS Humenné nenachádza z dôvodu, že veci realizované do roku 1993 boli odovzdané do Štátneho archívu E. (č. I. 517 spisu). K tejto skutočnosti právny zástupca žalobcov uviedol, že spis zo Štátneho archívu ani nie je možné žiadať, lebo neexistuje (dedičské spisy, konkrétne prejednané aj v roku 1962 boli na Okresnom súde Humenné zaplavené), naviac sa pokúsil na základe výzvy odvolacieho súdu zabezpečiť spis zo Štátneho archívu E., ale Štátny archív v E. je z technických príčin zatvorený. Aj z obsahu spisu 18C/118/2009 nepochybne vyplýva, že poručiťelka S. O., J.. XX. XX. XXXX, H. L. XX. XX. XXXX, mala dve dcéry: Z. E., V. O. M. M. Č., V. O.. Po Z. E., V. O. je právnym nástupcom jej jediný syn M. E., J.. XX. XX. XXXX, L. XX. XX. XXXX. Žalobcovia v 1. - 5. rade sú právni nástupcovia po M. E., L. XX. XX. XXXX. Druhá dcéra S. O. - M. Č., J.. XX. XX. XXXX, L. XX. XX. XXXX. Ako vyplýva z pripojeného dedičského spisu Okresného súdu Humenné, sp. zn. 13D/774/2002, dedičmi po poručiťelke M. Č., V. O. N.: S. Á. H., V. Č., J.. XX. XX. XXXX, S. Č., J.. XX. XX. XXXX, F. Č., J.. XX. XX. XXXX, K. Č., J.. XX. XX. XXXX, I. Č., J.. XX. XX. XXXX M. K. Č., J.. XX. XX. XXXX, ktorí dedičstvo neodmietli. Po vetve M. Č., V. O. sú účastníkmi konania len žalované v 8., 9. a 10. rade ako dedičky po poručiťelovi K. Č., L. XX. XX. XXXX. Je teda nepochybné, že účastníkmi konania nie sú všetci do úvahy prichádzajúci dedičia po poručiťelke S. O. (S. H., V. Č., S. Č., F. Č., I. Č. M. K. Č., resp. ich právni nástupcovia). Nestačí, že v konaní vystupujú ako intervenienti na strane žalobcov (S. H., F. Č., V. Z. K. J. M. K. Č.). Títo intervenienti a ďalšie deti po AJ. Č. (S. Č. a právni nástupcovia po I. Č.) ako do úvahy prichádzajúci potenciálni dedičia nie sú stranami v predmetnom spore (tzn. nevystupujú ani na strane žalobcov, ani na strane žalovaných). Na veci nič nemení ani skutočnosť tvrdená právnym zástupcom žalobcov na nariadenom odvolacom pojednávaní (26. 06. 2018), že v priebehu konania žiadal, aby súd pripustil vstup do konania, dedičov po I. Č., J.. XX. XX. XXXX, L. XX. XX. XXXX. Zo spisu vyplýva, že I. Č. nevystupoval v konaní ani na strane žalobcov, ani na strane žalovaných, ale vystupoval len ako vedľajší účastník na strane žalobcov, čo znamená, že v konaní nemal postavenie tzv. nerozlučného spoločníka (§ 77 CSP).

22. Uvedená skutočnosť samotná zakladá dôvod pre zamietnutie podanej žaloby. O nerozlučné spoločenstvo v zmysle § 91 ods. 2 OSP účinného do 30. 06. 2016 a ust. § 77 CSP (účinného v čase vyhlásenia rozhodnutia) ide vtedy, keď z hľadiska hmotnoprávneho predmetom konania je právo alebo povinnosť nedielnej povahy a je potrebné, aby sa účinok rozsudku vzťahoval spoločne na všetkých

účastníkov. Prvým predpokladom kladného meritórneho rozhodnutia v predmetnej veci bolo teda to, že žalobcovia, ktorí uplatňujú nárok na určenie, že do dedičstva patrí spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti, sa podradia aj tomu, aby účastníkmi konania boli všetci, do úvahy prichádzajúci dedičia po poručiťke S. zomrelej XX. XX. XXXX.

23. Vzhľadom na vykonané dokazovanie bolo preukázané, že účastníkmi tohto konania boli len niektorí z dedičov poručiťky S. O., L. XX. XX. XXXX a nie všetci ostatní právni nástupcovia po nebohej poručiťke, ktorí majú postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov. Z tohto dôvodu správne postupoval súd prvej inštancie, ak pre nedostatok vecnej legitímácie podanú žalobu v celom rozsahu zamietol.

24. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby vrátane správneho výroku o trovách konania potvrdil ako vecne správny.

25. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 355 ods. 1 CSP. Úspešným žalovaným v 1. - 4.rade bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Žalovaným v 5. - 10.rade žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevznikli, ani ich nežiadali priznať, a preto týmto žalovaným náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola.

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).